

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

2024-2025

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Sisällysluettelo

- Johdanto
- Lait, linjaukset ja suositukset
- Lasten ja nuorten kasvuolot ja hyvinvoinnin tila
- Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät ja ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut
- Yhteistyö eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä
- Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Johdanto

MITÄ?

Jokaisella hyvinvointialueella on velvollisuus laatia **lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma** oman järjestämistehtävänsä näkökulmasta. Kunnat laativat omat hyvinvointisuunnitelmansa. Tämä suunnitelma on laadittu vuosille 2024-2025 ja on tästä syystä tiivis paketti. Tämä suunnitelma toimii pohjana seuraavan valtuustokauden 2026-2029 laajalle hyvinvointisuunnitelmalle.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tarkoituksena on **edistää lasten ja nuorten hyvinvointia** kunnassa ja hyvinvointialueella. Koska lastensuojelun järjestämisvastuu kuuluu hyvinvointialueelle, hyvinvointialueen suunnitelman tavoitteena on myös tukea **lastensuojelun järjestämistä ja kehittämistä**. (THL: Lastensuojelun käsikirja.) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteitä **ovat alueellinen neuvolasuunnitelma ja alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma**.

Hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa **alueellista hyvinvointisuunnitelmaa**. Tavoitteiden ja toimenpiteiden laadinnassa on huomioitu alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa määritellyt painopisteet ja ikäsegmenttikohtaiset tavoitteet. Suunnitelman taustalla on myös hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia.

Johdanto

KENELLE?

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan **asukkaita, ammattilaisia, johtoa ja päättäjiä** varten. Lisäksi suunnitelma on tarkoitettu myös muille alueen **hyvinvointia ja terveyttä edistäville toimijoille** kuten esimerkiksi **kunnille ja järjestöille**, joiden kanssa haluamme toimia yhteistyössä asukkaidemme parhaaksi.

Johdanto

MIKSI?

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan tukemaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä ja tekemään sitä myös näkyväksi. Suunnitelman avulla tunnistetaan ja sanoitetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyviä ilmiöitä ja huolenaiheita ja suunnitellaan toimia hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunnitelma kokoaa myös lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin liittyvää alueellista tietoa päätösten ja tavoitteellisen työn tueksi. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa tunnistetaan ja kootaan yhteen eri toimijat, jotka yhdessä edistävät lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä Itä-Uudellamaalla.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. (Järjestämislaki 7 § (612/2021))

Lait, linjaukset, suositukset

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulain 12 §:ssä. Sekä hyvinvointialueen että kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää tiedot:

- lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta
- lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
- yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisien sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja
- suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

Hyvinvointialueen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee lisäksi sisältää tiedot:

- lastensuojelun tarpeesta
- lastensuojeluun varattavista voimavaroista ja
- lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Lastensuojelulaki 12 § (417/2007)

Lait, linjaukset, suositukset

Hyvinvointialueen tulee laatia alueellinen neuvolasuunnitelma valtuustokausittain hyvinvointialueen vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen neuvolasuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Terveydenhuoltolaki 15 § (1326/2010)

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi. Opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 13 a § (377/2022)

Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma 6.6.2024

- Lapsistrategialla luodaan lapsen oikeuksia kunnioittava, lapsi- ja perhemyönteinen Suomi. Lisäksi lapsistrategialla turvataan lapsia koskevien perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden tavoitteellinen ja johdonmukainen toteuttaminen erityisesti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti.
- Toimeenpanosuunnitelman (2024) painopisteet
 - 1. Kaikkien lasten Suomi
 - Syrjinnän ja eriarvoisuuden torjunta
 - Haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien turvaaminen
 - Lasten suojelu väkivallalta
 - Lapsiasioiden koordinaatio
 - 2. Hyvinvoivat ja osaavat lapset
 - Lasten ja perheiden hyvinvointi- ja terveystalvelut
 - Varhaiskasvatus ja koulutus
 - Perheen riittävä toimeentulo sekä työn ja perheen yhteensovittaminen
 - Lasten läheis- ja vertaissuhteet
 - Lasten vapaa-aika ja harrastukset
 - 3. Lapset osallisina yhteiskunnassa
 - Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi
 - Lasten oikeus tulla kuulluksi ja saada tietoa

Muita ohjelmia ja suunnitelmia

- YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus
- Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaan (VANUPO)
- Suomi liikkeelle –ohjelma
- Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi
- Kansallinen ohjelma demokratian ja osallistumisen edistämiseksi
- Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia
- Kansallinen mielenterveysstrategia
- Toimintasuunnitelma köyhyyden ja syrjäytymisen vähentämiseksi
- Opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelma moninaisuuden edistämiseksi taiteen ja kulttuurin alalla
- Väkivallaton lapsuus – ohjelma
- Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastainen toimenpideohjelma
- YK:n vammaissopimuksen kansallinen toimintaohjelma (päivitys tulossa v. 2024)
- Suomen romanipoliittinen ohjelma

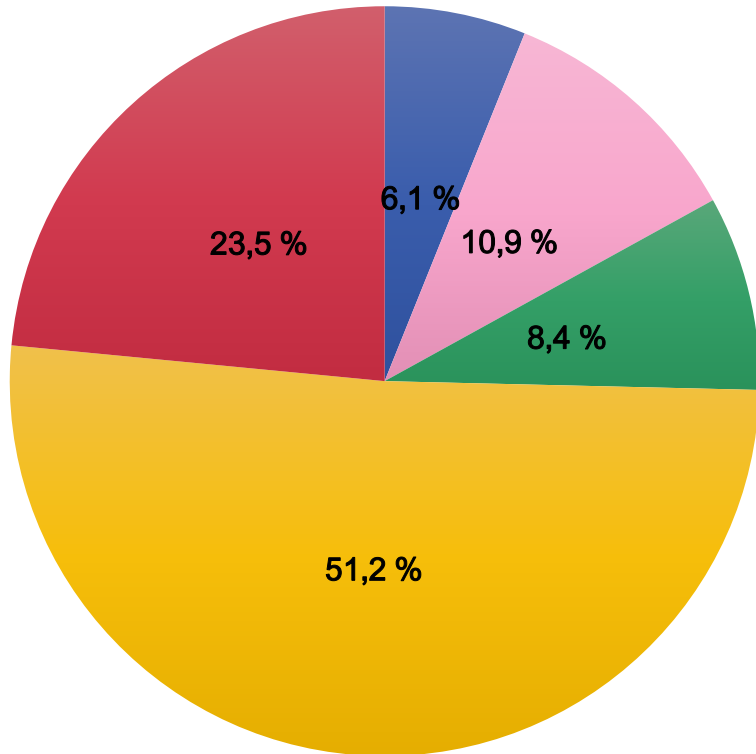
Lasten ja nuorten kasvuolot ja hyvinvoinnin tila

Lapsi ja nuori

- YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 1 artiklan (60/1991) mukaan yleissopimuksessa lapsella tarkoitetaan jokaista alle 18-vuotiasta henkilöä, ellei lapseen soveltuvien lakien mukaan täysi-ikäisyyttä saavuteta aikaisemmin.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma koskee laajasti eri ikäisten itäuusmaalaisten lasten ja nuorten hyvinvointia alkaen lasta odottavasta perheestä jopa 29-vuotiaisiin nuoriin (Nuorisolaki 3§ 1285/2016).

Väestörakenne

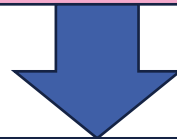
31.12.2023

- 0-6-vuotiaat
- 7-15-vuotiaat
- 16-24-vuotiaat
- 25-64-vuotiaat
- 65 vuotta täyttäneet

25,4 %

Neljännes Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaista on alle 24-vuotiaita (2023)

Väestöennuste vuodelle 2030 (laskettu 2021):
24,4 % Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen asukkaista on alle 24-vuotiaita.

28,4 %

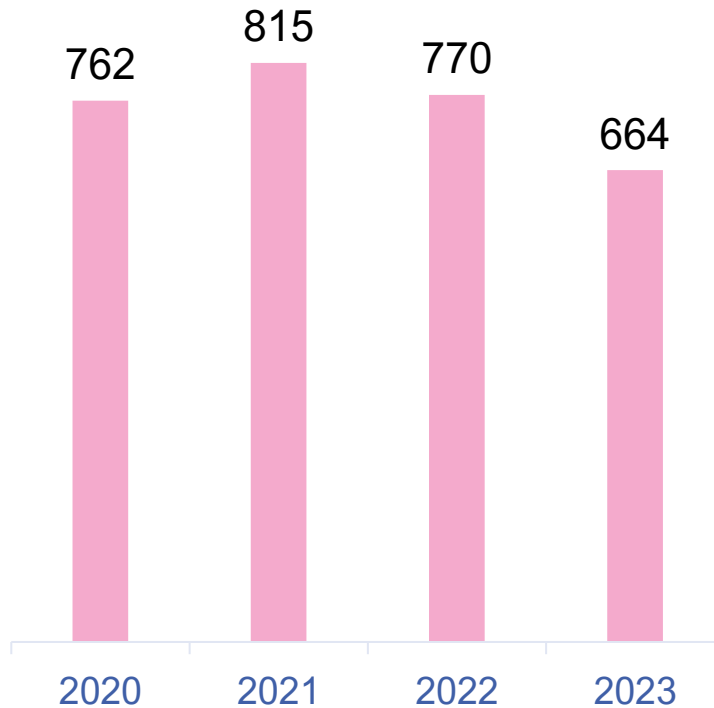
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alle 17-vuotiaista on **ruotsinkielisiä** (2023)

8 %

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alle 17-vuotiaista on **vieraskielisiä** (2023)

Perheet

Elävänä syntyneet

Syntyvyys nousi vuonna 2021, mutta on taas laskussa.

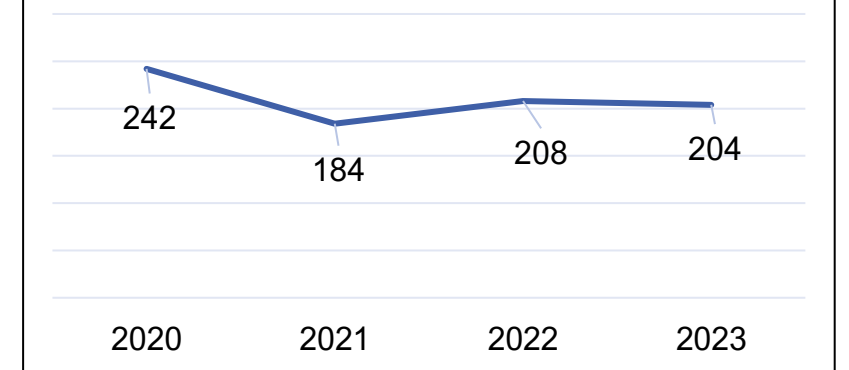
Itä-Uudenmaan
hyvinvointialueella oli vuonna
2023

27 453 perhettä, joista
38,3 % oli lapsiperheitä.

22,3 %

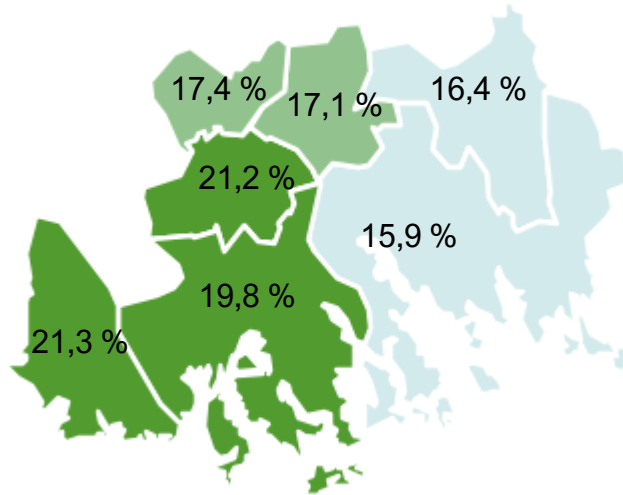
lapsiperheistä on yhden
vanhemman perheitä Itä-
Uudenmaan
hyvinvointialueella
(Koko maa 23,9 % v.2023)

Avioeroja 25-64-vuotiailla
itäuusmaalaisilla (lkm)

Lapset ja perheet alueen kunnissa

Alle 17-vuotiaita on eniten suhteessa kunnan väkilukuun **Sipoossa, Porvoossa ja Askolassa.**

Kunta	Lapsiperheet, % perheistä v. 2023
Askola	36,4 %
Lapinjärvi	32,4 %
Loviisa	32,2 %
Myrskylä	30,2 %
Porvoo	39,7 %
Pukkila	30,6 %
Sipoo	41,2 %

Kunta	Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä v. 2023
Askola	20,9 %
Lapinjärvi	22,8 %
Loviisa	24,8 %
Myrskylä	27,9 %
Porvoo	22,5 %
Pukkila	23,8 %
Sipoo	20,4 %

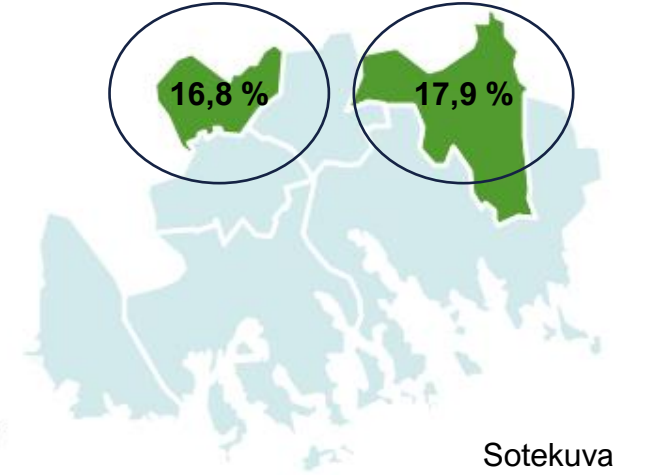
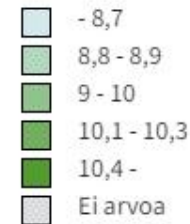
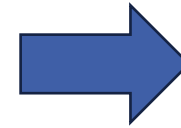
Kunta	Vieraskieliset 0-17-vuotiaat (lkm) v. 2023
Askola	33
Lapinjärvi	25
Loviisa	147
Myrskylä	16
Porvoo	1 007
Pukkila	10
Sipoo	296

Perheet

3,5 %

Itä-Uudenmaan alueen
työvoimasta on
pitkäaikaistyöttömiä
(Koko maa 3,3 % v. 2023)

Lasten pienituloisuusaste Itä-
Uudenmaan hyvinvointialueella
oli
8,7 %
(Koko maa 11,7 % v. 2022),
mutta alueelliset erot ovat
merkittävät.

Sotekuva
vuosi 2022

265 alle 16-vuotiasta saa ylintä tai
korotettua vammaistukea (v. 2023).
244 henkilöä sai omaishoidon tukea
0-17-vuotiaan hoitamiseksi (v. 2023)
> **1,3 %** kaikista 0-17-vuotiaista

Tukipalvelut

6,9 %

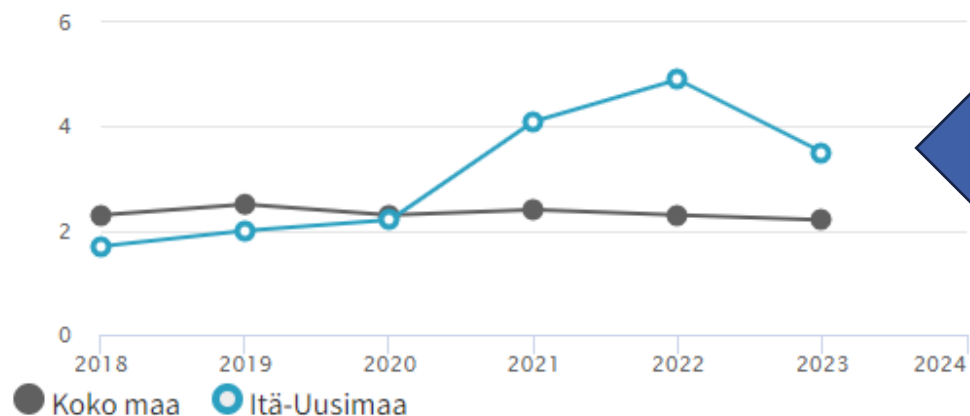
Itä-Uudenmaan
lapsiperheistä on saanut
toimeentulotukea
(Koko maa 8,5 % v. 2023)

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella halutaan panostaa varhaiseen tukeen ja tukea perheiden arkea ja hyvinvointia. Alueella myönnetään paljon kotipalvelua ja perhetyötä lapsiperheille.

3,6 %

perheistä on
lapsiperhepalvelujen
perhetyössä
(Koko maa 3,0 % v. 2023)

Vuosien vertailu

3,5 %

(374 perhettä)
perheistä on
lapsiperhepalveluiden
kotipalvelun piirissä
(koko maa 2,2 % v. 2023).
Itä-Uudenmaan
hyvinvointialueella
kotipalvelua myönnetään
kolmanneksi eniten verrattuna
muihin alueisiin.

TOP3 syyt kotipalvelun myöntämiseen:

1. Kuormittava elämäntilanne tai kriisitilanne perheessä
2. Ennaltaehkäisevä palvelu
3. Vanhemman uupumus

(IUHVA PowerBI v. 2023)

Lapset ja nuoret

69,9 %

Suunterveydenhuollon tarkastuksissa käyneistä 12-vuotiaista oli tervehampaisia (Koko maa 57,9 % v. 2023), mutta tilanne on selvästi heikentynyt vuodesta 2021.

93,9 %

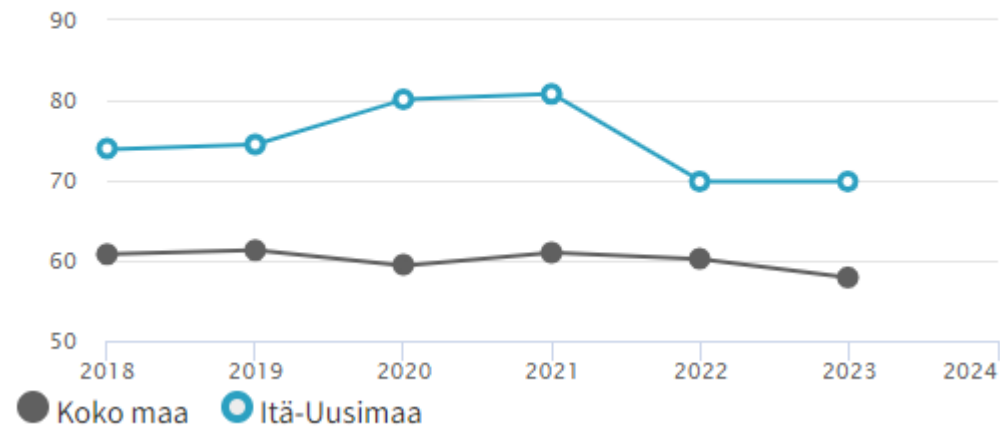
Tuhkarokko-, vihurirokko- ja sikotautirokotuskattavuus eli MPR-rokotteen 1. annoksen kattavuus (Koko maa 93,7 % v. 2023)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys 2-6-vuotiailla **20,0 %** (koko maa 19,1 %)
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys 7-12-vuotiailla **24,1 %** (koko maa 23,5 %) (2022)

Ylipaino 8. ja 9. lk **16,8 %** (koko maa 17,4 %)
Ylipaino lukio **17,8 %** (koko maa 17,1 %)
Ylipaino ammatillinen oppilaitos **22,4 %** (koko maa 26,9 %) (2023)

Suunterveys ja rokotuskattavuus ovat hyvällä tasolla, kun taas huolta aiheuttaa alle 12-vuotiaiden ylipaino.

Vuosien vertailu

Lapset ja nuoret

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	2019	2021	2023
4. ja 5. luokan oppilaat	10,7 %	12,1 %	12,3 %
8. ja 9. luokan oppilaat	24,4 %	30,5 %	31,5 %
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijat	28,8 %	32,3 %	30,1 %
Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijat	23,7 %	30,9 %	29,0 %

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen nuoret kokevat terveydentilansa keskimääräistä huonommaksi ja huolta aiheuttaa nuorten merkittävän yleinen päihteiden käyttö.

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista
8. ja 9. lk **11,9 %** (koko maa 7,7 %)
Lukio **10,6 %** (koko maa 7,2 %)
Ammatillinen oppilaitos **23,8 %** (koko maa 18,2 %)
(2023)

15,8 %
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen 8. ja 9. luokan oppilaista käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta
(Koko maa 10,7 % v. 2023)

Mielenterveys

26,6 %

4. ja 5. luokan oppilaista on kokenut mielialaan liittyviä ongelmia 2 viime viikon aikana (koko maa 23,4 % v. 2023)

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus		2019	2021	2023
8. ja 9. luokan oppilaat	Itä-Uusimaa	14,8	21,9	23,6
	Koko maa	12,9	19,4	21,4
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. luokan opiskelijat	Itä-Uusimaa	10,9	14,8	17,7
	Koko maa	11,1	16,6	18,0
Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijat	Itä-Uusimaa	14,3	24,2	23,0
	Koko maa	13,9	21,5	21,1

Nuoret

61,2 %

8. ja 9. lk oppilaista on tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä

(koko maa 65,7 % v. 2023)

8. ja 9. lk pojista **77,1 %** oli tyytyväinen elämäänsä, kun vain **46,8 %** tytöistä koki tyytyväisyyttä elämäänsä v. 2023. Eli yli puolet yläkouluikäisistä tytöistä oli tyytymätön elämäänsä v. 2023.

Kokemukset huoltajien väkivallasta ovat huolestuttavasti yleistyneet Itä-Uudellamaalla.

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten *fyysistä* väkivaltaa

17,3 % 4. ja 5. lk

14,1 % 8. ja 9. lk
(v. 2023)

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten *henkistä* väkivaltaa

31,3 % 4. ja 5. lk

36,6 % 8. ja 9. lk
(v. 2023)

Nuorten syrjäytyminen

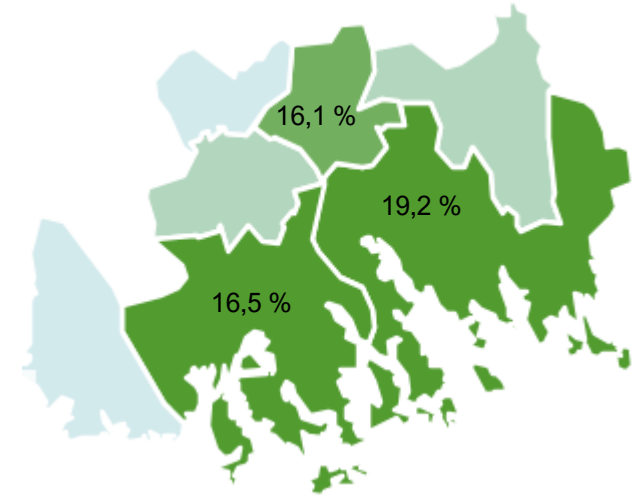
NEET-tilanteessa olevalla nuorella tarkoitetaan yleisesti käytetyn määritelmän mukaan 15–29-vuotiaita nuoria ja nuoria aikuisia, jotka ovat opintojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella, eivät ole suorittamassa ase- tai siviilipalvelusta eivätkä ole eläkkeellä. Heidän elämäntilanteensa vaihtelee – kuitenkin syrjäytymisen riskitekijät ovat selvästi muita vastaavan ikäisiä yleisempiä.

15,7 %

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen
18-24-vuotiaista oli
syrjäytymisriskissä v. 2022
(Koko maa 14,7 %)

10,7 %

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen
18-24-vuotiaista oli
nuorisotyöttömänä v. 2023
(Koko maa 11,5 %)

Syrjäytymisriskissä olevia nuoria on Itä-Uusimaalla etenkin Porvoon, Loviisan ja Myrskylän alueella.

Muut lasten hyvinvoinnin ja terveyden kansalliset indikaattorit

Indikaattori	Itä-Uusimaa	Koko maa
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	46,0 %	38,0 %
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista	10,6 %	10,5 %
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	29,4 %	27,0 %
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista	11,9 %	8,0 %
Sukupuoliyhdyntäessä olleet, % 8. ja 9. luokan oppilaista	20,5 %	18,1 %
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	13,7 %	8,8 %
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	7,2 %	5,0 %
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	8,5 %	7,9 %

Lähde: Sotkanet, Kouluterveyskysely (2023)

**Lasten ja nuorten
hyvinvointia edistävät ja
ongelmia ehkäisevät
toimet ja palvelut**

KUNTA	HYVINVOINTIALUE		HUS	VIRANOMAISET	KUMPPANIT
Varhaiskasvatus	Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	Lapsiperheiden asiakasohjaus	Ensihoito	Poliisi	Yksityiset koulutuksen järjestäjät
Perusopetus	<ul style="list-style-type: none"> Prevention alueellinen ylilääkäri 	Varhaisen tuen palvelut <ul style="list-style-type: none"> Perheneuvola Perhetyö Lapsiperheiden kotipalvelu Lapsiperheiden sosiaalityö 	Päivystys	TE-toimisto	Järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat
Lukiot	Opiskeluhoolto		Erikoissairaanhoidon palvelut	KELA	Yritykset
Nuorisotoimi	<ul style="list-style-type: none"> Kuraattori- ja psykologipalvelut 				Vapaaehtoiset ja neljäs sektori
Liikuntapalvelut	Terveysasemapalvelut	Eryityspalvelut			Kansalaisopistot
Ohjaamot	Lääkinnällinen kuntoutus	<ul style="list-style-type: none"> Turvakoti Sosiaali- ja kriisipäivystys 			Apteekit
Kulttuuripalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Fysioterapia ja toimintaterapia Puheterapia Ravitsemusterapia Apuvälinepalvelut 	Lastensuojelu			Nuorisovaltuusto
Tekninen toimi	Suun terveydenhuolto	Perheoikeudelliset palvelut			Vammaisneuvosto
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kehittämispalvelut	Mielenterveys, -päihde- ja asumispalvelut			
Viestintä	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Ehkäisevä työ Järjestöyhteistyö Osallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisoasema Zemppi Aikuisten mielenterveyspalvelut Päihdehuollon avopalvelut 			
	Pelastuslaitos	Työikäisten sosiaalipalvelut			
	Viestintä	<ul style="list-style-type: none"> Aikuissosiaalityö ja monialaiset sosiaalipalvelut <ul style="list-style-type: none"> Kotoutumisen palvelut 			
		Vammaispalvelut			

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on luotu vuosille 2023-2025
- Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kuvaa hyvinvoinnin nykytilaa ja olemassa olevia toimia ja rakenteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella
- Alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on kolme painopistettä, joiden tavoitteet ja toimenpiteet ovat liitoksissa myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin kokonaisuuteen

Hyvä terveys, työ ja toimintakyky

Mielen hyvinvointi

Terveelliset elintavat

Hyvä terveys, työ- ja toimintakyky

Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Lasten ja nuorten kokemus terveydentilastaan kohenee	Vanhempien 4R-tietoisuutta lisätään neuvoloissa.	Laajoihin terveystarkastuksiin sisällöksi 4R: rutiinit, rytmit, rajat ja ruutuajat sekä some-info ja tietoa ruokailutilanteisiin liittyen. Yhtenäistetään neuvolakäynnin sisältö hyvinvointialueella ja käydään se läpi kaikkien tarkastuksia tekevien kanssa.	Toteutetaan kysely henkilöstölle 4R:n käytöstä.
	Synnytysten jälkeinen neuvolan terveydenhoitajan kotikäynti toteutuu 70% synnyttäneistä.	Kotikäyntien tarjoamista tehostetaan.	Synnytysten jälkeisten kotikäyntien prosentuaalinen osuus.
	Baby-treffit –toimintamalli koko hyvinvointialueen toimintamalliksi.	Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Selvitetään mahdollisuuksia laajentaa baby-treffitoimintaa koko alueelle.	Toimintamalli käytössä koko alueella kyllä/ei
	Kouluterveydenhuolto pystyy tekemään myös määräaikaistarkastukset laajojen tarkastusten lisäksi.	Tarkennetaan terveydenhoitajan perustyönkuvaa ja selkeytetään tehtävänjakoa.	Määräaikaistarkastusten määrä.

Mielen hyvinvointi

Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemaansa tukea oikea-aikaisesti	Vanhemmuuden vahvistaminen.	Perhepolku-toimintamalli.	Osallistuneiden määrän seuranta.
	Vahvistetaan terapiapalveluiden saatavuutta lapsille ja nuorille (mm. toiminta- ja puheterapia).	Nepsy-palvelupolku.	Palvelupolku tehty/ei tehty.
	Tunnistetaan tukea tarvitsevat perheet ja ohjataan oikea-aikaisesti oikeaan paikkaan	Hyvinvointialueen ammattilaisten informointi omista palveluista.	Palveluketjut kuvattu (kyllä/ei).
		Omaperhe-sähköinen alusta käyttöön paremmin. Info ammattilaisille ja asukkaille.	Kaikille yksiköille infottu ja esitelty palvelua (kyllä/ei).
		Tiedotetaan lanupe-henkilöstöä säännöllisesti ajankohtaisista/tärkeistä aiheista.	Sisäinen sähköinen tiedotus (teams) toteutuu säännönmukaisesti (kyllä/ei).
	Zemppi ja lapsiperheiden palveluiden yhteistyön tiivistäminen.	Tehdään yhteisiä palvelun-/hoidontarpeen arviointeja ja kotikäyntejä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista.	Yhdessä tehtyjen arviointien ja kotikäyntien määrä.
	Lapsen tai nuoren tilannetta pyritään ratkaisemaan moniammatillisen keskustelun avulla.	Perustetaan alueellinen matalan kynnyksen moniammatillinen ryhmä.	Perustettu kyllä/ei.
	Yhteistyön vahvistaminen järjestöjen kanssa.	Järjestetään konkreettisia kohtaamisia yhteistyössä järjestöjen Kumppanuuspöydän lasten ja nuorten hyvinvoinnin teemaverkoston kanssa	

Terveelliset elintavat

Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Lasten ja nuorten terveystaidot paranevat	Suunterveystaidot paranevat (omahoito)	Ensisynnyttäjille tarjotaan suunterveyden arviointikäynti	Toteutuneet suunterveyden arviointikäynnit
		Perhevalmennukseen suunterveyden osio	Suunterveyden osio mukana perhevalmennuksessa
		Suunterveydenhuolto kouluttaa neuvolan ammattilaisia	Koulutusten toteutuminen
		Yhteistyön tiivistäminen suunterveydenhuollon ja kouluterveydenhuollon välillä	
	Maahanmuuttajaperheiden tukeminen terveystaidoissa	Yhteistyön lisääminen lapsi- ja perhepalveluiden ja kotoutumisen palveluiden kanssa.	
		Suunterveyden ja ravitsemuksen edistämisen tapahtuma maahanmuuttajaperheille.	Tapahtumien toteutuminen x/3 Osallistujamäärä
	Terveelliset elämäntavat yhteisöllisen opiskeluhuollon teemana esillä säännöllisesti	Suunnitellaan käytännön työ opiskeluhuollossa ja yhteistyö koulujen kanssa	Alueellinen opiskeluhuollon ohjausryhmä
Hyödynnetään lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelussa nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden osaamista ja ymmärrystä.	Aktiivisempi yhteistyö nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden kanssa.		

Kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat

Askola (2021-2025):

- Tavoitteet: Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen ja vahvistaminen, lasten ja nuorten harrastamismahdollisuuksien tukeminen, terveellisen ravitsemuksen edistäminen, mahdollistetaan omatoimista liikkumista, lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen ja vahvistaminen, lasten- ja nuorten osallisuuden vahvistaminen

Lapinjärvi ja Loviisa (2021-2024):

- Tavoitteet: Lasten ja nuorten osallistaminen, liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen, lapsiin kohdistuvan väkivallan tunnistaminen ja puheeksiotto, koulukiusaamisen vastainen työ, etsivän nuorisotyön monipuolistaminen.

Myrskylä:

- Ei löydettävissä kunnan omaa päivitettyä suunnitelmaa.

Kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat

Pukkila (2023-2025):

- Hyvinvointisuunnitelmasta: Suomen harrastamisen malli käyttöön. Erillistä lasten ja nuorten suunnitelmaa ei löytynyt.

Porvoo (2024-2025):

- Tavoitteet: Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen, terveellisten elintapojen vahvistaminen, osallisuuden ja aktiivisuuden vahvistaminen.

Sipoo (2022-2025):

- Tavoitteet: Mielen hyvinvointi, arjen turvallisuuden ja osallisuuden edistäminen.

**Yhteistyö eri
viranomaisten sekä lapsille
ja nuorille palveluja
tuottavien yhteisöjen ja
laitosten välillä**

Monialaiset yhteistyöryhmät

- Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
- Kuntakohtaiset lasten ja nuorten hyvinvointiryhmät
- Ankkuri

Lisäksi kunnilla on käynnissä omia hankkeita ja verkostoja, joissa hyvinvointialue on tarvittaessa mukana.

Lastensuojelun suunnitelma

Lastensuojelun tehtävä

- Lastensuojelun tarkoituksena on **turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun.**
- Lastensuojelulaki määrittelee lastensuojelun laajasti ehkäisevästä lastensuojelusta lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun.
- **Ehkäisevällä lastensuojelulla** tarkoitetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä toimia, joiden tarkoituksena on ehkäistä varsinaista lastensuojelun tarvetta. Tavoitteena on tarjota apua ja tukea riittävän varhain ja ehkäistä ongelmien syntymistä ja niiden pahenemista.
- Velvollisuus järjestää ehkäisevää lastensuojelua kuuluu hyvinvointialueen lisäksi kunnille. Ehkäisevää lastensuojelua on muun muassa erityinen tuki, jota annetaan opetuksessa, nuorisotoimessa ja päivähoidossa. **Hyvinvointialueen vastuulla on sosiaali- ja terveystaloudissa tehtävä ehkäisevä lastensuojelu.**

Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu

- Lastensuojelun avohuolto
 - Avohuollon tarkoituksena on edistää ja tukea lapsen myönteistä kehitystä sekä tukea ja vahvistaa vanhempien, huoltajien ja lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien kasvatuskäytäntöjä ja -mahdollisuuksia.
 - Avohuollon tukitoimet ovat aina ensisijaisia huostaanottoon ja sijaishuoltoon nähden.
 - Avohuollon tukitoimia on järjestettävä viipymättä, kun lastensuojelun tarve on havaittu. Hyvinvointialueen on huolehdittava siitä, että avohuollon sisältö ja laajuus vastaavat hyvinvointialueella esiintyvää tarvetta
 - Avohuollon tukitoimet järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä lapsen sekä hänen vanhempien ja huoltajien kanssa.
- Sijaishuolto
 - Lapsen sijaishuollolla tarkoitetaan huostaanotetun, kiireellisesti sijoitetun tai lastensuojelulain 83 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella.

Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu

- Jälkihuolto
 - Jälkihuollolla tarkoitetaan sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen tarjottavaa kokonaisvaltaista tukea lapselle tai nuorelle.
 - Jälkihuoltoa on muun muassa nuorelle tarjottava sosiaaliohjaus, aikuisuuden ja itsenäistymisen tukeminen, opiskelujen ja työelämään sijoittumisen tukeminen.
 - Jälkihuolto päättyy viimeistään nuoren täyttäessä 23 vuotta tai kun lastensuojelun asiakkuuden päättymisestä on kulunut viisi vuotta.
- Alva-talo
 - Alva-talo on hyvinvointialueen oma seitsemän paikkainen lastensuojelun laitoshoidon yksikkö
 - Alva-talo on tarkoitettu 13-17 -vuotiaille joko kiireellisesti sijoitetuille tai avohuollon tukitoimenpiteenä sijoitetuille nuorille
 - Alva-talo toimii vastaanottoyksikkönä. Työskentelyn tavoitteena on arvioida ja selvittää sijoitetun nuoren tilannetta kokonaisvaltaisesti

Lastensuojelun järjestäminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella lastensuojelu on osa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelukokonaisuutta.
- Lastensuojelua toteutetaan alueellisesti läntisen, keskisen ja itäisen alueen lastensuojelun tiimeissä sekä alueen yhteisessä jälkihuollon tiimissä.
- Lastensuojelussa työskentelee yhteensä kolme johtavaa sosiaalityöntekijää, 21 sosiaalityöntekijää ja yhdeksän sosiaaliohjaajaa

Lastensuojelu

Lastensuojelu pähkinäkuoressa	Muutos edelliseen vuoteen	Lukumäärät vuonna 2023		Osuus 0-17-vuotiaista itäuusmaalaisista
Kiireellisesti vuoden aikana sijoitettuna olleet 0-17-vuotiaat	▼ -1	51	0-17-vuotiasta	0,3 %
Huostassa vuoden aikana olleet	▼ -4	108	0-17-vuotiasta	0,5 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	▼ -26	167	0-17-vuotiasta	0,8 %
Lastensuojeluilmoitukset (kaikki)	▲ +357	3838	lastensuojeluilmoitusta	
0-17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus	▼ -57	1877	0-17-vuotiasta	9,2 %
Lastensuojelun avohuollon asiakkaat vuoden aikana	▲ +40	440	0-17-vuotiasta	2,3 %

Lastensuojelu

	2023	2024
1.10. - 31.3. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa aloitetut lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	100 %	100 %
1.10. - 31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	94,7 %	99,1 %
1.4. - 30.9. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa aloitetut lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	100 %	
1.4. - 30.9. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	97,1 %	

Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

- Tavoitteiden toteutumisesta raportointi keväällä 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä
- Uuden (laajemman) lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuosille 2026-2029 aloitetaan syksyllä 2024 ja se tulee olemaan osa alueellista hyvinvointisuunnitelmaa (liitteeksi opiskeluhuolto- ja neuvolasuunnitelma)

Suunnitelman teossa mukana

Työryhmä

- Kaija Kurkela (pj)
- Jenni Weck-Näse
- Hanna Kaunisto
- Rauni Pääkkönen ja Hanna Vehniäinen (9.4.)
- Mika Himanka
- Tanja Eklöf
- Tina Sihvo
- Matilda Sjöblom
- Marika Johansson
- Roope Tyynelä ja Emmy Hellroos
- Annika Aalto ja Paula Hartikainen
- Carina Skanz
- Mika Seikku
- Nina Böhls-Nybonn
- Tiia Seppänen
- Minna Mattila

Järjestöt kumppanuuspöydästä

- **Lapsi- ja perhejärjestöt:**
 - MLL Uudenmaan piiri; **Pia Metsähuone***
- **Monialajärjestöt:**
 - Väestöliitto; **Marina Wetzter-Karlsson***
- Parisuhdekeskus Kataja **Suvi Laru***

***suunnitelmasta keskustelu ja kommentointi 17.6.2024 ja 16.10.2024.**

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välkärsområde